

Overzicht incidentele baten en lasten

Hieronder ziet u per programma wat de incidentele baten en lasten zijn.

Bedragen x € 1.000

Programma/Thema	Onderwerp	Toelichting nr.	2026		2027		2028		2029	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten

Vitaal en Sociaal Breda

Betrokken zijn	Diversiteit en inclusie 2024-2027	1	100	-	100	-	-	-	-	-
Thuis	Aanpak ongedocumenteerden	2	100	-	-	-	-	-	-	-
Thuis	Tussenvoorziening sociale woningvoorraad	3	100	-	100	-	100	-	-	-
Thuis	Reserve vrouwenopvang	7	2.979	-	-	-	-	-	-	-
Leren, ontwikkelen en werken	Ombuiging participatie 2023-2026	2	-500	-	-	-	-	-	-	-
Leren, ontwikkelen en werken	Impulsbudget sociale infrastructuur	4	291	-	291	-	291	-	291	-
Leren, ontwikkelen en werken	Impulsbudget arbeidsmarktregio's	5	1.554	-	1.234	-	1.291	-	-	-
Leren, ontwikkelen en werken	Aanpak jeugdwerkloosheid crisisdienstverlening	6	847	-	-	-	-	-	-	-
Reserve vrouwenopvang	Reserve vrouwenopvang	7	1.407	2.979	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve programma 1	Algemene reserve	3	-	100	-	100	-	100	-	-
Algemene reserve programma 1	Reserve vrouwenopvang	7	-	1.407	-	-	-	-	-	-
Exploitatiereserve programma 1	Exploitatiereserve	8	-	2.149	-	467	-	120	-	-
Subtotaal programma			6.879	6.634	1.725	567	1.683	220	291	-

Ondernemend Breda

Stimuleren economische ontwikkeling in Breda	Gamehub	9	270	140	215	100	-	-	-	-
Stimuleren economische ontwikkeling in Breda	Grondexploitatie bedrijventerreinen	10	4.690	4.690	3.450	3.450	-	-	-	-
Grote projecten in de stad	Grondexploitatie Crossmark	10	-	-	639	639	468	468	-	-
Dynamische stad	Cultuurbeleid 2025-2028	11	1.100	-	1.100	-	1.100	-	-	-
Beroepsonderwijs en huisvesting onderwijs	Verbetering luchtkwaliteit scholen	12	483	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve programma 2	Exploitatiereserve	8	-	130	-	115	-	-	-	-
Exploitatiereserve programma 2	Exploitatiereserve	8	-	483	-	-	-	-	-	-

Bedragen x € 1.000

Subtotaal programma			6.542	5.442	5.405	4.305	1.568	468	-	-
--------------------------------	--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------	---	---

Duurzaam wonen in Breda										
Wonen in Breda	Versnellingsopgave wonen	13	2.132	-	-	-	-	-	-	-
Verdeling beschikbare ruimte	Reserve bovenwijkse voorzieningen	14	1.021	-	-	-	-	-	-	-
Verdeling beschikbare ruimte	Reserve FIBI	14	486	-	-	-	-	-	-	-
Grote woonprojecten in de stad	Ombuiging winstnemingen grondexploitaties	2	-	1.000	-	-	-	-	-	-
Grote woonprojecten in de stad	Grondexploitaties: Kosten, opbrengsten, onderhanden werk woningbouw	10	4.308	4.308	2.401	2.401	7.607	7.607	7.759	7.759
Grote woonprojecten in de stad	Uitbreiding woonwagendstandplaatsen	15	715	-	550	-	310	-	310	-
Bereikbaar Breda	Aanpassing voorziening verkeersregelininstallaties	16	-233	-	-232	-	-232	-	-	-
Breda is een duurzame en bestendige stad	Toekomstbestendig wonen	17	100	-	100	-	100	-	100	-
Breda is een duurzame en bestendige stad	Volkshuisvestingsfonds	18	10.772	7.672	6.264	4.774	2.639	1.847	2.089	1.462
Reserve Bodemfonds	Reserve Bodemfonds	19	191	833	191	333	191	333	191	333
Reserve Klimaatfonds	Reserve Klimaatfonds	20	326	44	326	44	326	44	326	44
Reserve Versnellingsopgave Wonen	Reserve Versnellingsopgave Wonen	13	-	2.132	-	-	-	-	-	-
Reserve bovenwijkse voorzieningen	Reserve bovenwijkse voorzieningen	14	-	475	-	-	-	-	-	-
Reserve Toekomst bestendig wonen	Reserve Toekomst bestendig wonen	17	-	100	-	100	-	100	-	100
Reserve FIBI	Reserve FIBI	14	-	486	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve programma 3	Algemene reserve	18	500	2.100	-	990	-	792	-	627
Algemene reserve programma 3	Algemene reserve	21	137	-	137	-	137	-	137	-
Algemene reserve programma 3	Algemene reserve	16	-268	-	232	-	232	-	-	-
Exploitatiereserve programma 3	Exploitatiereserve	8	-	35	-	35	-	25	-	20
Subtotaal programma			20.187		9.968	8.677	11.309		10.911	
				19.186				10.748		10.345

Basis op orde in Breda										
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bedragen x € 1.000

Veilig Breda	Experiment gesloten coffeeshops	22	123	-	123	-	108	-	-	-
Beheer van de openbare ruimte	Verhogen onderhoudsniveau dorpen en wijken	2	3.000	-	-	-	-	-	-	-
Beheer van het gemeentelijk vastgoed	Verkoop vastgoed	2	-	200	-	-	-	-	-	-
Reserve Kapitaalgoederen	Reserve Kapitaalgoederen	23	2.936	-	2.224	-	1.852	-	1.852	-
Exploitatiereserve programma 4	Exploitatiereserve	8	30	3.179	30	242	30	108	30	-
Subtotaal programma			6.089	3.379	2.377	242	1.990	108	1.882	-

Organisatie en financiën van Breda										
Een toekomstbestendige organisatie	Versterken dienstverlening gemeenten	24	755	-	755	-	-	-	-	-
Een toekomstbestendige organisatie	Impuls digitalisering	25	1.000	-	1.000	-	-	-	-	-
Een toekomstbestendige organisatie	Wet Open Overheid	26	146	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve programma 5	Algemene reserve	27	732	-	752	-	964	-	932	-
Algemene reserve programma 5	Algemene reserve	28	5.550	-	5.550	-	5.550	-	4.350	-
Algemene reserve programma 5	Extra storting algemene reserve	29	3.600	-	2.100	-	3.100	-	6.350	-
Exploitatiereserve programma 5	Exploitatiereserve	8	-	1.513	-	-	-	-	-	-
Begrotingsreserve	Begrotingsreserve	30	127	-	127	-	127	-	127	-
Subtotaal programma			11.910	1.513	10.284	-	9.741	-	11.759	-

Totaal			51.608		29.759		26.291		24.843	
			36.154		13.791		11.544		10.345	
Incidenteel saldo			-15.454		-15.968		-14.747		-14.498	

Het overzicht van de incidentele baten en lasten is belangrijk. Daarmee kunnen we zien welk deel van de baten en lasten incidenteel is en welk deel structureel is. Dit overzicht toont aan in hoeverre de begroting structureel en reëel in evenwicht is en in hoeverre de lasten van de activiteiten in de jaarrekening met structurele baten zijn behaald.

Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo/exploitatiesaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo/exploitatiesaldo negatief. Bovenstaand overzicht laat voor de jaren 2026-2029 een negatief incidenteel begrotingssaldo zien. Daarbij wordt een deel van de incidentele lasten ook afgedekt door structurele baten, wat goed is voor het structureel begrotingsevenwicht.

Hieronder lichten we de incidentele posten toe.

1. Diversiteit en inclusie 2024-2027

Dit betreft een impuls voor onze ambities uit het bestuursakkoord op het gebied van diversiteit en inclusie. Hiervoor stellen we tot en met 2027 € 0,1 miljoen per jaar beschikbaar. Dit geld zetten we in voor het werven van een aanspreekpunt en aanjager.

2. Bestuursakkoord 2022-2026

- *Aanpak ongedocumenteerden*
De opvang van ongedocumenteerden zetten we door totdat de Landelijke Vreemdelingenvoorziening is geregeld.
- *Ombuiging participatie*
De ombuiging loopt af en was opgenomen als € 3 miljoen in 2023, € 2 miljoen in 2024 en € 1 miljoen in 2025. Voor 2026 is de ombuiging vastgesteld op € 0,5 miljoen. Vanaf 2027 is er geen ombuiging meer ingeboekt.
- *Ombuigingen winstnemingen grondexploitaties*
Herzieningen in het verleden lieten een positief saldo zien. In het kader van een reële begroting is een saldo ingerekend als baat voor 2026.
- *Cofinanciering subsidie Volkshuisvestingsfonds*
Voor het verduurzamen van woningen in aandachtsgebieden is cofinanciering nodig. Daarvoor zetten we in deze bestuursperiode de algemene reserve in.
- *Verkoop vastgoed*
De komende jaren verkoopt de gemeente meerdere vastgoedobjecten. Voor deze incidentele posten is voor de jaren 2022-2026 een positief saldo ingeboekt.
- *Verhogen onderhoudsniveau dorpen en wijken*
Dit betreft een incidentele impuls waarmee in 2025 extra middelen beschikbaar worden gesteld voor het verhogen van het onderhoudsniveau in de dorpen en wijken. Deze middelen zijn in 2025 toegevoegd aan de exploitatiereserve en worden daar in 2026 uit onttrokken voor de uitvoering.

3. Tussenvoorziening sociale woningvoorraad

We willen een tijdelijke uitbreiding van de sociale woningvoorraad creëren, de zogenaamde tussenvoorziening. Daardoor blijft het aanbod aan betaalbare huurwoningen voor een bredere doelgroep beschikbaar. De exploitatielasten worden onttrokken uit de algemene reserve.

4. Impulsbudget sociale infrastructuur

In de periode 2026-2029 ontvangen arbeidsmarktregio's een tijdelijk impulsbudget voor het versterken van de regionale samenwerking en de dienstverlening op het gebied van werk en scholing. Dankzij dit budget kunnen de regio's kaders ontwikkelen voor een duurzame arbeidsmarktinfrastructuur en de communicatie hierover verbeteren.

5. Impulsbudget arbeidsmarktregio's

De gemeente Breda ontvangt regionale samenwerkingsverbanden van sociale ontwikkelbedrijven een impulsbudget. Hiermee kunnen zij de sociale infrastructuur voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt versterken. De middelen ondersteunen een toekomstbestendige en regionale aanpak van deze voorzieningen.

6. Aanpak jeugdwerkloosheid crisisdienstverlening

De middelen worden ingezet voor incidentele subsidies en kortlopende projecten voor de aanpak van huiselijk geweld in afhankelijkheidsrelaties.

7. Reserve vrouwenopvang

Voor de jaren 2024 tot en met 2026 stellen we vanuit de algemene reserve € 5,6 miljoen extra beschikbaar voor de renovatie van de vrouwenopvang. De lasten worden onttrokken uit de algemene reserve.

8. Exploitatiereserve

Via de exploitatiereserve worden geoormerkte bedragen (zoals budgetoverhevelingen) tijdelijk vastgehouden om in volgende jaren te worden ingezet.

9. GameHub

Dit betreft de verbouwingskosten voor een GameHub in Breda en de middelen om die minimaal 10 jaar te gebruiken. Deze lasten worden deels bekostigd door een onttrekking uit de algemene reserve en deels door een ontvangen subsidie.

10. Grondexploitatie

Dit betreft de kosten, opbrengsten en mutaties van het onderhanden werk voor de grondexploitaties voor bedrijventerreinen, CrossMark en woningbouw.

11. Cultuurbeleid 2025-2028

Dit betreft een incidentele financiële impuls voor de jaren 2025-2028 voor de uitvoeringsagenda Cultuurbeleid 2025-2028 en het Cultuurbeleid 2025-2028 'Stad van creatief talent'. De impuls is bestemd voor de cofinanciering van culturele subsidies voor deze jaren.

12. Verbetering luchtkwaliteit scholen

Dit betreft een gemeentelijke bijdrage (beschikbaar gesteld bij de begroting 2022) om de ventilatie in schoolgebouwen te verbeteren.

13. Versnellingsopgave wonen

Dit betreft een onttrekking uit de reserve voor locatiegebonden, incidentele impulsen voor 2025 en 2026.

14. Reserve bovenwijkse voorzieningen, reserve Financiële Bijdragen (FIBI)

Deze reserve wordt gevoed doordat we bij alle nieuwe bouwplannen een bijdrage vragen van de partij die de grondexploitatie voert. Deze middelen worden ingezet voor locatiegebonden impulsen voor 2026.

15. Uitbreiding woonwagendplaatsen

Voor de uitbreiding van woonwagendplaatsen wordt in de periode 2026 t/m 2032 in totaal € 2,8 miljoen incidenteel gestort in de voorziening grondexploitatie. Dit is nodig om de in- en uitbreiding op zeven locaties mogelijk te maken en de nieuwe huurstandplaatsen over te kunnen dragen aan woningcorporaties.

16. Aanpassing voorziening verkeersregelinstallaties (VRI's)

Dit betreft een tijdelijke verhoging van de dotatie aan de voorziening, omdat de apparatuur van de VRI's eerder vervangen moest worden. Dit wordt in de jaren 2024-2026 gecompenseerd.

17. Toekomstbestendig wonen

Deze post betreft de incidentele middelen die we inzetten via een leningconstructie van de Stichting Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). De lening is bedoeld voor eigenaar-bewoners met een smalle(re) beurs, zodat zij (deels) energetische maatregelen kunnen treffen en kunnen deelnemen aan de energietransitie. De inzet van deze middelen is tijdelijk en projectmatig en vormt geen structureel onderdeel van onze reguliere financiering.

18. Volkshuisvestingsfonds

- Vanuit het Rijk hebben we een eenmalige subsidie ontvangen om de veiligheid en leefbaarheid in kwetsbare wijken te verbeteren. Deze middelen zetten we in een periode van maximaal 10 jaar in om de kwaliteit van de wijken te verbeteren door woningen te verduurzamen. Dit betreft de 1e tranche.
- Voor de 2e tranche van het volkshuisvestingsfonds zijn er vanaf 2025 voor 10 jaar middelen nodig als cofinanciering.

19. Reserve bodemfonds

Met een bodemreserve vangen we pieken en dalen in de uitgaven op. We vullen de reserve aan met het resultaat vanuit het thema Bodem. Het gaat hierbij steeds vaker om (woningbouw)opgaven op inbreidingslocaties. Door het industriële verleden van Breda hebben we daarbij vaak te maken met hoge bodemkosten.

20. Reserve klimaatfonds

De inkomsten en uitgaven uit de reserve klimaatfonds worden ingezet voor projecten die helpen om de klimaatdoelen van Breda te bereiken.

21. TenneT hoogspanningsverbinding

Dit betreft het terugstorten van kapitaallasten in de algemene reserve voor de 150kV-hoogspanningsverbinding van TenneT.

22. Experiment gesloten coffeeshopketen

Dit betreft een incidenteel budget voor 2025-2028 voor het experiment gesloten coffeeshopketen.

23. Reserve kapitaalgoederen

De geraamde budgetten voor (groot) onderhoud, het wegwerken van achterstanden en het beperken van risico's op achterstalligheid, inclusief dekking van kapitaallasten, zijn gebaseerd op voorlopige inschattingen en worden na inspecties verfijnd, waarbij eventuele verschillen tussen beschikbaar gestelde en benodigde middelen worden gestort in de reserve kapitaalgoederen.

24. Versterken dienstverlening gemeenten

Dit betreft impulsmiddelen die we tot en met 2027 inzetten om de dienstverlening van de overheid te versterken. Deze middelen kwamen beschikbaar naar aanleiding van het rapport van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag.

25. Impuls digitalisering

Vanuit de kadernota 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor digitalisering en automatisering om onze dienstverlening te versterken en onze stedelijke ambities waar te maken.

26. Wet open overheid (Woo)

De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

27. SaaS-applicatiekosten

Voor het dekken van de SaaS-applicatiekosten hebben we in de periode 2023-2025 de algemene reserve ingezet. Deze middelen worden vervolgens over een periode van 10 jaar (2026-2035) weer teruggestort in de algemene reserve.

28. Bijdrage algemene reserve

In het bestuursakkoord 2018-2022 is besloten om de algemene reserve via een bijdrage op peil te houden.

29. Extra storting algemene reserve

In de begroting 2026 wordt voorgesteld om € 15,15 miljoen voor de jaren 2026-2029 te storten in de algemene reserve om financiële risico's en onzekerheden op te vangen. Deze storting draagt bij aan een stabiel financieel perspectief voor Breda in aanloop naar het zogenoemde 'ravijnjaar'.

30. Begrotingsreserve

De begrotingsreserve wordt ingezet voor het oplossen van een dekkingsverschil voor de NS-fietsenstallingen en is gebaseerd op de exploitatieovereenkomst met de NS voor de periode tot en met 2027.

